

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, csizmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bémentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beigtatásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 6 frt — kr. Félévre 3 „ — „ Évnyegyre 1 „ 50 „ Községeknek egész évre előrefizetve 5 frt.
---	--	---	--	--

Szolnok-Dobokamegye gazdasági-egyletének közgyűése.

Megyénk gazdasági-egylete rendes évi közgyűlését folyó hó 3-án tartá meg. Jelen voltak: gr. Kornis Viktor elnök, Kovács Samu alelnök, báró Bánffy Dezső, dr. Gajzágó László, Hatfaludi József, Nagy Miklós, Péterfi Zsigmond, dr. Almay Ferencz, Betegh Imre, Szabó Ferencz, Bodor Bertalan, Baló János és egyleti titkár Bovánkovics Gyula.

A gyűlést megnyitólag az egylet buzgó elnöke gr. Kornis Viktor a következőleg szólla:

„Tisztelt Közgyűlés!

Üdvözlöm Szolnok-Dobokamegye gazdasági-egyletének jelen alkalommal megnyitandó V-dik közgyűlését, és engedjék meg uraim, hogy ezuttal egyletünknek a lefolyt évbeni működéséről rövid jelentést tegyek.

Nagy dolgokkal, mit egyletünk véghez vitt volna, nem dicsekedhetem és azok, kik amolyant vártak volna csalódhattak. De szeréntem nem is egy-egy nagyobb cselekmény véghezvitele feladatunk, hanem fokozatosan és folytonosan haladni. És e tekintetben megnyugvással állithatom, hogy egyletünk haladott és folyton halad; bárha fájdalommal kell bevallanom nem azon pártolásban, azon támogatásban részesül, mint azt elvárni lehetne; mert gazdaközönségünk egy nagy része — sajnos tévedésben — úgy vélekedik: „alkosson, mutasson fel eredményt, hasznot az egylet és akkor támo-

gatni fogjuk“, holott megfordítva, támogatásban kellene hogy részesítsünk, hogy eredményt felmutatni képesek lehessünk. Másfelől felkiáltásokat hallani: „mit is akar a gazdasági-egylet, gyengék, szegények vagyunk, alig elviselhető terhek nyomják vállainkat, és mi támogassuk?“

Porszemekből áll a földgömb! Igyekezünk egy-egy porszemmel járulni az alkotmányhoz, de mindnyájan, és meg lesz teremtvé mit óhajtunk.

Egy egylet és jelesen egy gazdasági-egylet erkölcsi ereje nem a külsőség, a kapocs az, mely tagjait öszvetartja. Társulás útján hatni ott, hol az egyes hatni képtelen, társulás útján részesíteni az egyest, miből magát részesíteni, mint egyes képtelen — itt van az erő!

Örömmel constatálhatom, hogy egyletünk a társegyletek szíves támogatásában részesül. Hogy a magas kormány atyai gondoskodását, annak figyelmét el nem kerülő és évről-évre nagyobb pártfogására magát érdemesíti. A múlt évben 300 frt, ez idénre már 500 frt államsegélyben részesített. Ezenkívül többféle kísérleti magvakat bocsátott egyletünk rendelkezésére, nem különben szellemi gyarapodását is segíti. A „gazdasági lapokat és magyar földet“ díjmentesen megküldi, jelesebb a gazdaság szakmájába vágó kísérletekről, avagy találmányokról értesít, e téreni üdvös intézkedéseit közli, tanácsokat ad, és felvilágosításokat — magát minden vidék és annak viszonyai iránt tájékozandó — bekér.

Nem jelentéktelen mozzanatról teszek említést egyleti életünkben, midőn felhozom, hogy egyletünk a mult évben a kisbirtokosok országos földhitelintézetének kötelékébe lépven, nem csekély mértékben érvényesítette magát tagjainál, midőn a szegényebb sorsuaknak, birtokaik beruházására jutányos feltételek mellett törlesztési kölcsönöket szerzett. És ez alkalommal nem mellőzhetem felemlíteni lekötelő előzékenységét fentnevezett közhasznu intézetnek egyletünk irányába, valamint indittatva érzem magamat báró Bánffy Dezső főispán tagtársunknak egyletünk nevében köszönetemet nyilvánítani azon fáradozásáért, mellyel szíves volt a kisbirtokosok orsz. földhitelintézeténél egyletünk érdekében közvetleni.

Szintén a lefolyt év keretébe tartozik szövetségünk az első magyar általános biztosító társulattal, mint egy olyan biztosító intézettel, mely országosan közbizalomban részesül. Biztosításaink folyton nagyobb terjedelmet nyernek és még nagyobb mérvben terjednének, ha biztosító a felek kellő öntudatával birnának azon előnynek, mely nekik, mint egyleti tagoknak nyújtatik, midőn 20% engedményben részesíttetnek.

Az 1880—81 évnek egyik czélul kiűzött — egyletünk életére szintén jelentékeny befolyással bíró — cselekménye volt alaptőkének és évi bevételeink rendezése, és bár ez iránybani buzgó, kiméletes, de még is erélyes működései titkárunknak népszerűlenek is voltak, még is siker koronázta azokat és ma már vagyoni állapotunk

A „SZOLNOK-DOBOKA“ tárczája.

Egy férfiú, a nőkhöz.

(Vége.)

Képzeld t. Hölgyek az irodalmat egy oly nagyszerű virágos kertnek, melyben a legszebb és legillatosabb virágok töltik el a szemlélt a legnagyobb gyönyörrel, és mely virágok illata oly varázs erővel bíró valami, hogy a ki azt élvezi igen-igen megszépül, mint valami bűvös szepítő-szer használata után. Ilyen kert az irodalom; virágok benne pedig az egyes remek művek, melyek végtelen gyönyörrel tölthetik el, és tehetik a legszebbé, — nem ugyan az arcot — de a lelket, a szívet. Ha e kert virágainak illatát élvezzük, lelkünk, szívünk megtisztul azon portól, szennytől, mellyel a test azt oly könnyen szennyezi be. Ugy, hogy e kertet valóban a lélek igazi gőzfürdőjének mondhatnók.

Ezért a benső, igazi művelődés leghathatósb eszköze az irodalom. Oly magasztos hivatás betöltésére tehat, melyre önök bizonyára rendelvek — nélkülözhetetlen kellék — melyről megfelekezniök semmiképen nem szabad, ha — hogy még egyszer magam képlegesen kifejezzem —

„angyalok“-ká, azaz: a szépnak, jónak, nemesnek igazi Vesta papnői, s az épen századunk jelszavának — a „humanismus“ megvalósításának, mit bizonyára leginkább önöktől várhatunk — factoraivá lenni óhajtanak.

De — és épen e körülmény figyelmen kívül nem hagyható — lehet ám az irodalom kétélű kés is az avatatlan kézben, még pedig a mi ezt leginkább ily kétélű késé teszi, az a mivel önök oly szívesen foglalkoznak, t. i. a regény.

Pegig — sajátságos! — épen ez az irodalom ágainak azon egyike, mely alakjánál fogva az igazi benső művelődésre legtöbbet tehet; ez nyilván többi testvéreivel együtt, melyek csoportját a szépirodalom neve alatt ismerjük; mit épen azért szeretek szépnak mondani, mert azon isteni tulajdonsággal bír, hogy széppé, igen széppé teszi annak lelkét ki vele él.

A mint ebből kivehető, az irodalom szép kertjének virágai közé tartozónak mondjuk a regényt is. S valóban a drámának, tragoediának, legendának stb. stb. nevezett virágok közt ott találjuk a regénynek nevezett virágot is. Még pedig termett legyen ez akár francia, akár angol vagy bár mely népmzet földjén — csak itt van annak helye — s nem másutt.

De ebből meg az is világos, hogy épen netovázzanak, hanem olvassák csak bátran a re-

gényeket; sőt még az angol, de még a francia regényt is. Üdvösök lehetnek ezek is mind egytől egyig, mert nem az ám a kérdés, hogy francia-e, vagy angol? hanem ez: jó-e vagy nem?

Nó, de ezt aztán ugyancsak meg kell latolnunk. Épen e kérdéstől függ az, hogy kétélű kés legyen-e az olvasás, vagy üdvital. Mert — s ezt jól, de nagyon jól jegyezzük meg — van az irodalom szép kertjében sok burján. És pedig mily burjánok! — Valóságos — magukban halált rejtő — mérges burjánok, melyek tultesznek valamenyi mérges növényen, mert míg ezek csak a testet ölik meg, azok a lelket mételezik meg, erkölcsi halottá tesznek és feldulják keblünk legszentebb nyugalját. És kell-e mondanom, hogy e burjánok a leggazdagabban épen a regény virágai közt szoktak megteremni.

Nó lám! e burjánoktól kell őrizkednünk, óvakodnunk, azaz: biztos kézzel kell ezeket a valódi virágoktól elkülönítenünk Igen ám! csak hogy ez az irodalom kertjében nem könnyű munka. Mert az e kertben termő virágok egy sajátságos tulajdonsággal birnak. Azaz t. i. hogy azok nem nyilnak és nem illatoznak mindenkinek, hanem csak az őket megértőknek. A hozzá nem értőknek fel sem tűnik a szépségök és így épen értéknélkül való semmi gyönyört sem nyújtó virágoknak ismerik csak. Aztán, ha be is jutnak az irodalom kertjébe szépen el-

rendezettnek mondható, mi első sorban annak rendezésével megbizva volt, titkárunk érdeme.

Elvégre a maga működése terén egyeletünk, bár csak 2 éves, de csinosan berendezett kertjével, jövőre remélhetőleg már a köznek fog szolgálhatni, a mennyiben vadonczok, egyes gazdasági magvak fognának onnan kiadathatni.

Ez alkalommal előismeréssel kell megemlékezni Hirsch Kálmán úrnak szivességéről, mellyel hízalldájából nagyobb mennyiségű trágyát szállított folytonosan díjmentesen egyeletünk kertjéhez, mi nem kis mértékben fogja annak jövőre leendő termőképeségét nevelni, szintugy köszönetemet fejezem ki Deés városának, kertünk körül az országút hosszában felállítandó drótkorláthoz szolgáltatott tölgyfa sásfákért. És ezzel Szolnok-Dobokamegye gazdasági egyeletének e mai közgyűlését megnyitottnak nyilvánítom.

Ezen közhelyesléssel fogadott megnyitó beszéd után a tárgysorozat értelmében olvastatott a pénztárnoki számadások megvizsgálására kiküldött számvizsgáló bizottság jelentése, melyszerint a múlt év végén egyeletünknek volt készpénzben 192 frt 28 kr, tartalék 224 frt 10 kr, rendezett alapítke 1175 frt és így összesen 1591 frt 38 kr. vagyona. Továbbá kitűnt az, hogy alapítási és tagsági díjban az egyeletnek összes követelése 451 frt, melynek per utjáni felhajtása folyamatban van. A közgyűlés örömmel vette tudásul pénzvizsnyonaink ezen rendezését, de másfelől szomorúan értesült arról, hogy a szerény tagsági díj pontatlan fizetése az egyeletet per utjára kényszeríti, midőn Demeter Béla és titkár. Bovánkovics Gyulának a számadásra vonatkozva a fölmentvényt megadja, egyszersmind buzgóságokért elismerését fejezi ki, e mellett a titkárnak a tetemes tagsági hátrálék díjaknak behajtásában kifejtett erélyeért jegyzőkönyvileg fejezi ki elismerését.

A titkár által beterjesztetik a nyomtatásban megjelent, adatoson összeállított évi jelentése, melyben egyeletünk életének minden mozzanata felvagyon tüntetve. Ennek

haladnak az igazi virágok mellett és szedik ezek helyett a sok burjánt, mi annál könnyebben megtörténik, mivel e burjánok is birnak egy sajátssággal, azzal t. i. hogy ezek épen ellenkezőleg szép szavakkal ajánlgatják magokat; lépten nyomon csábítólag mutogatják bájaikat, mintha csak az ördög kísértené az embert. Igyesik az, hogy míg pl. egy Hugó Victorinak a művei, ezek a mondhatni valódi virágok, alig-alig akadnak olvasóra; addig egy Montepin Xaver meg Ponson du Terail féle burjánok ott diszelegnek csaknem minden ifju asztalán és mint mézet oly mohón emésztenek fel.

Ezekből könnyen megállapitható az irodalmi képzettség mivolta.

Ugyan is világos, hogy irodalmi képzést akkor nyertünk, ha a virágot a burjántól megtudjuk különböztetni. E megkülönböztetni tudásból áll az igazi irodalmi képzettség. De mikor tudjuk e megkülönböztetést megtenni? Bizonyára csak is akkor, ha a virágot felbirjuk ismerni; ha felismertük a remek művek igazi becsét és ezekben lelünk gyönyört. Ha egyszer a virág előttünk a maga nagyszerűségében tűnik fel, ám akkor ott lehet a burján is minden csáberejével, azaz, hogy ekkor már csáberejét ránk nézve elvesztette, de akár csáb erővel is ott lehet a burján, csak a virágot fogjuk leszakítani, ebben fogunk gyönyörködni.

Fő kellék tehát a remek művekben lerakott

példányaiból az egyelet minden tagjának, nem különben a társ-egyletek részére egy-egy példány megküldetni határozatott.

Ezután indítványba hozatott a gróf Bethlen Béla lemondásával üresedésbe lévő igazgatói állomás betöltése, melyre egyhangulag Betegh Imre választatott meg, az ez által üresedésbe jött választmányi tagságra pedig ügyvéd Nagy Miklós lett megválasztva.

A tárgysorozat kimerítése után a tagok megjelenését szívélyesen megköszönő elnök, eljenzése közt a gyűlést bezárta.

xxx.

HAZAI HIREK.

SZAMOSUJVÁR, 1881. április 26.

— **Megyéni nagy-iklodi választókerületének** több választói városunkban népes értekezletet tartottak, melyen kijelölték a jövő országgyűlésre küldendő követjelöltet. Jelen voltak: Török József, Csiki László, Bokros Lajos. gr. Teleki Domokos, Válya Ferencz, Dósa Imre. Pataki Dani, Sálím Izsák, Farkas János, Hirsch Áron és még mások, összesen mintegy 70 választó jogosult.

Bokros Lajos — e tevékeny hazafi, ki mióta nem szolgabíró, minden idejét a közügynek szenteli — eljenzések között kikiáltatván az értekezlet elnökének, helyét elfoglalja s a jegyzőkönyv vezetésére felkéri Vass Imre segédszolgabírót. Azután felhívta az értekezletet, hogy a jövő országgyűlésre jelöljön ki a szabadelvű pártból követjelöltet. Dósa Imre kéri ref. pap és Török József m.-derzsei birtokos ajánlatai következtében a jelen voltak lelkesült eljenzések között báró Bánffy Dánielt kiáltották ki a n.-iklodi választókerület szabadelvű párti követjelöltjének. Megható volt látni az arczokon az örömet, főleg a volt-Dobokamegye részéből jelenlevő választókén, hogy alkalmuk nyílt egykori általános tisztelt és szeretett főispánjuk személye iránti nem lankadott tiszteletüknek ez újbóli kifejezésén. Ezuttal elhatározták, hogy ez egyhangu kijelölést a köztiszteletű s nagy népszerűségnek örvendő nemes bárónak egy 11 tagból álló küldöttség vigye meg. A küldöttség tagjai ezek: Török József, Dósa Imre, Pataki Dániel, Hirsch Áron, Boér Károly kir. tanácsos, Beresán Ilyés, Zdroba Demeter, Nagy István, Sálím Izsák, és Lup Tivadar.

Az értekezlet 4 órakor ért véget. Az elnök lelkes berekesztő szavait, melyekben rámutatva a jelenlegi kormányelnök fáradhatlan tevékeny-

magasztos gondolatok megérteni és átérezni tudása. Erre azonban elő kell magunkat készítenünk. Ez előkészület pedig nem áll egyébből, mint egy bizonyos érzék megszerzéséből, mit ugynevezhetnénk, hogy: irodalmi érzék. Mely érzék alatt nem kívánok egyebet értetni, mint a léleknek fogékonyságát a nemesebb gondolatok iránt.

Hogy a szépet, jót, nemeset átérezni tudjuk, már eleve fogékonysággal kell ezek iránt birnunk. De e fogékonyságot nem hozzuk már születésünkkel a világra, ezt meg kell szereznünk. A mit magunkkal hozunk a világra, az inkább hajlam a rosra. A természet az önzés bélyegét nyomta utleवलünk, melylyel világnak bocsájtott. S ha ez utlevellet a finomabb művelődés által be nem váltjuk, azzal csak a rosznak birodalmában járhatunk.

Azon sziv, mellyel a természet felruházott eleve oly talaj, mely a burján magvaival telve, így pedig nem is teremthet nemes gyümölcsöket, hintsük bár még oly gazdagon ennek magvait abba. Hogy e talajban a nemes virágok magvai megtogamzanak, tápot nyerjenek — igazi meleg ágygyá kell előbb tennünk. Ilyesmit értek én az említett érzék alatt — melyet tehát meg kell mindenek előtt szereznünk.

És nyilván való, hogy a mig ez érzékkel nem birunk, ne lépünk az irodalom kertjébe. Ebbe készületlenül nem léphetünk. Különben

ségére s hazafias önfeláldozására, éltette Tisza Kálmánt, a szabadelvű pártot s követjelöltünket — őszinte, zajos eljenzések fogadták.

A fenirt küldöttség a kitűzött időben Kolozsvárt kereste föl hazánkban ez érdemekben megöszült fiát, ki is a választókerület s mindnyájunk öröme: késznek nyilatkozott a jelöttség elfogadására, s az nap a nyolcz személyből álló küldöttség ő exelentiája asztalának vala vendége s az izletes és kedélyes ebéd után, őszinte tiszteletük s bizalmuk ismételt kifejezésével bucsut mondva távoztak.

Még föl kívánom emliteni, hogy e folyó hó 27-én bevégződött sorozás alkalmával a városunkban székelő gör. cath. püspök Szabó János asztalához vala hivatalos a sorozó bizottság, hol a fényes és izletes ebéd folyama közt lelkes felköszöntések történtek, jelesen az igen tisztelt házi gazdára, a honvédség és közöshadsereg közti egyetértésre, s megyénk főispánjára, honvéd ezred orvos Otrubán Nándor által kijelentvén, hogy bár nincs szerencséje e megye főispánját személyesen ismerni, hanem elhalgatva számos országosan ismert érdemeit, mint ki a vasutak által mindég érdekelt, ha meggondolja, hogy a szamosvölgyi vasut most egy éve csak papiron volt, smamár miként a városban a helyszinén örömmel győzöde meg — a bevégzés pontján áll — annak kezdeményezőjét s megteremtőjét, midőn e megye főispánját élteti, kívánja, hegy e hazának sok ily közhasznu fiai álljanak elő!

—gz.—

— **Országgyűlés.** A képviselőházban ismét szönyegre került az 1848-ki honvédség erkölcsi elismerésének kérdése. A bizottságnak erre vonatkozó jelentése utalt arra, hogy a képviselőház már 1867. november 7-ki ülésében kimondta, miszerint a honvédsereg a haza elismerésére és gondoskodására tette magát érdemessé, az öregek és munkaképtelenek számára pedig namesak a királyi pár nyujtott segélyt, hanem a kormány is évenként negyvenötezer forintot ad ki; ujjabb rendelkezés szüksége tehát nem forog fenn.

— **A főrendiház** ülésében Majláth György elnök mindenekelőtt felolvasta a trónörökös esküvője alkalmából Bécsbe menő küldöttség tagjainak névsorát, aztán gróf Zichy Jenő intézett inerpellációt a miniszterelnökhöz s egyszerre négy kérdést is tett. Az interpellációt kiadják a kormánynak. Ezután a műemlékekről szóló törvényjavaslatot tárgyalták.

VEGYESEK.

— **A megyei bizottsági rendes tavaszi közgyűlés** folyó évi május 12-én, a számonkérőszék

könnyen mihelyt beléptünk elfog a regényvirág burjánja csábítgató szavaival s aztán egy toppot sem enged tovább lépünk, mig áldozatául nem estünk.

Ha tehát azt kérdik: mikor fogjunk a regény olvasásához? nem adhatunk más feleletet, mint: nem addig — bár ránczba szedte legyen már az idő bársónysima arcukat — nem addig, mig ez érzékkel nem birnak. Nem addig, mig ez irodalmi érzéket, helyes irodalmi képzéssel meg nem szerezték.

Ezt tekintsék a regényolvasás első és legfőbb szabályának. Így aztán nem eshetnek áldozatul annak a sok önérdék, önhaszon teremtett gyári munkának, eme mérges burjánoknak, melyek épen ma napság ugy teremnek, mint a gomba.

Ezt kívántam önöknek t. Hölgyek, mint a regény legnagyobb kedvelőinek, elcsevegni. Vélvén ezzel, gyenge tehetségemhez képest, a közérdeknek is bár mákszemnyit szolgálhatni.

Azon kérdés, hogy mikép juthatunk hát e nélkülözhetlen érzék birtokába? Vagyis: mily mód, mily eljárást igényel ez érzéket nyujtható irodalmi képzés? már egészen más ténre terelne, miért is kénytelen vagyok ezzel szives elnézést kérve adóssok maradni.

Boga Imre.

a központra nézve május hó 10-én, a kultiszt-viselőkre nézve 11-én tartatik meg.

— **Felhívás.** Az országgyűlés küszöbön álló berekesztésével itt van annak ideje, hogy érdekeink képviseltetéséről gondoskodjunk. Minek folytán a deési választókerület részéről a jövő országgyűlésre küldendő képviselő-jelölése feletti tanácskozás céljából, alólirottak tisztelettel felkérjük czimet — mint a „Szabadelvű-párt“ tagját: sziveskedjék folyó év május hó 10-én Deésen a városházánál délután 2 órakor tartandó fentjelzett irányú értekezleten megjelenni. Deés, május 3-án 1881. Gr. Kornis Viktor, Dezsőffy Mihály, Kovács Sámu, Dr. Incze Miklós, Czecz Kálmán.

— **Az első majálist** társasestély alakjában a dr. Galzágó Lászlóné ő nga elnöklete alatt álló, társadalmunk kiváló 10 hölgye a kiállítási költségek fedezésére, május 11-én rendezi. Lesz tánc és egyéb kellemetes mulatság, még pedig olcsó pénzért. A társasjátékok rendezése ez alkalommal nem csupán csalétek, mert a rendező bizottság gondoskodott azokról a valóságban és sikerült neki azok rendezésére Péterfi Zsigmond vasuti igazgató-főmérnök és Horváth Károly honvéd főhadnagy urakat megnyerni.

— **A kiállítások** érdekében láthatólag nő az érdeklődés. Ugy az országos női-ipar, valamint a debreczeni mű ipar-kiállításra érkeztek már bejelentések. Örvendünk e mozgalomnak és tudatjuk, hogy mindkét tárlatra bejelentési ívekkel s bővebb felvilágosítással szívesen szolgál szerkesztőségünk helyiségében Havas Gyula.

— **Az új csödtörvény,** melynek intézkedései oly nagy horderejűek üzleti életünkre nézve, s mely hivatva lesz megszüntetni ama zilált és nehézkes viszonyokat, melyek a csödtöt jelenleg jellemzik, igen practikus és kényelmes jegyzet szölv kiadásban jelent meg Tettey Nándor és társa kiadásában Budapesten. A csinos könyv ára kötve 88 kr.

— **A városunkban** még mint mutatkozó himlő járváynak, egy újabb áldozata Gräfin-g er Hen rik a helybeli nyomdának több éven át szakértő ügyvezetője, kit élte 23 évében ragadtott el a fekete himlő. Értesülésünk szerint a megye területén s főleg a láposi járásban uralkodik a himlőjárvány.

— **Az abszolút kormány** alatt épült ugynevezett „remonda istálló“, mely több éven át pusztán állva desolálódott, megyénk által nagyon jutányosan megvásároltatván, annak honvédlaktanyává átalakítása erélyesen munkába vétetett.

— **Az erdélyi románok** értekezletre hívták meg a magyarországi románokat is, melyet május 12-én Szebenben fognak megtartani. Szinyérváralján ez iránt tartatott értekezlet, s többen lettek megválasztva, hogy a szebeni értekezletre elmenjenek. A váraljai értekezlet elnöke azon reménynek ad kifejezést, hogy az erdélyi románok ezen lépése legyen azon ohajtott kezdet, melynek alapján azok a magyarsággal teljes egyetértésre jussanak, hogy a magyarok és románok együtt működve, annál inkább eszközölhesék a haza felvirágzását és boldogságát.

— **Városunkban** közelebről himlőben számosan betegültek meg. E ragályos és járványos jellegű betegség tovább terjedésének korlátozása és megszüntetése végett a fennálló óvintézkedések közt, a védhimlővel beoltást ugy a kisdedek, mint felnöttek számára a városháza nagytermében minden vasárnap délután 2 órától 6-ig Telegdy Zsigmond, Veszprémi Ferencz és Kustár Lajos szakértő orvos urak teljesítik minden díj nélkül.

— **A nászünnepi** rendező bizottság kiadta a megállapított sorrend hirdetményét, mely szerint: e hó 18-án d. u, 4 órakor lesz a trónörökös pár megérkezése Budapestre. — **A nihilisták,** mint Szentpétervárról jelentik, napról-napra vakmerőbben terjesztik forradalmi proklamációikat, a forradalmi mozgalom láthatólag terjed s ennek oka maga a kormány. A kiméletlen rendszabályok türelmetlenül sujtják a békés lakosságot is és szaporítják a nihilisták sorait. A kormány teljesen elvesztette a fejét s a sajtó üldözése most szigorubb, mint félszázad óta bármikor. — **Az albánok** megtámadtak három török zászlóalj,

Dervis pasa azonban csakhamar oda érkezett négy újabb zászlóalj gyalogsággal s heves tusa után szétverte az albánokat. — **A tuniszi bej,** miután minden óvásai és tiltakozásai sikertelenek voltak és az európai hatalmakhoz is hasztalan fordult, most már, ugy látszik, rászánta magát az engedékenységre; felszólította a franczi főkonzult: tegyen javaslatot oly egyezmény kötése iránt, mely Franciaországot kielégitené. — **A czárné** oly ideges izgatottságban szenved, hogy éjjel gyakran fölriad álmából és remegve kérdi: élnek-e még férje és gyermekei. — **Junius** hóban megünneplik Stephenson György, gőzmozdony feltalálója születésének százados évfordulóját, régi és új mozdonyok bemutatásával, díszmenettel, tűzijátékkal és lakomával. — **A görög** kérdésben a porta most már az iránt folytat tárgyalásokat a hatalmakkal, hogy az átengedendő terület fejében a török államadósságból mennyit vegyen át Görögország. — **Varsóba** parancs érkezett az ottani királyi lak helyreállítására s ebből az a hir keletkezett, hogy a czár hosszabb időre Varsóba költözik. — **II. Sándor** czár gyilkosa, ki a bomba szétrobbantásánál maga is meghalt, Chrinevecky görög óhitű pap fia s nem lenygel, mint eleinte állították. — **Leo pápa** ajánléka, melyet Rudolf trónörökösnek és Stefánia hercegnőnek küld, két mozaik kép, melyek egyike virágvázá, másik a szüz Máriát ábrázolja.

KÖZGAZDASZAT.

A legjelesebb alma- és körte fajok.

(Vége.)

Ezután a körtve fajokból országsszerte általános tenyésztésre méltók:

1) Fondante du bois, (Erdő vajoncza, okt.-nov.) E közepesnél nagyobb, de különben kitünőleg becses gyümölcs általános tenyésztésével nagy kereskedést üzhethénk. Fája nem kényes, a talajban 22° hideget legkisebb sérülés nélkül kiáll s minden idomítás nélkül erős és ép fát nevel gula alakú szellős lombozattal. 2) Pisztráng körte, (Forellenbirne nov.-decz.). E közép nagyságu, meglepően szép gyümölcs kitünő olvadó s zamatos husa külső szépségét is felülmulja. Fája ennek sem nagyon kényes. Ez is minden mesterseges idomítás nélkül, melyet nem is igen tűr, szép gula alakban fejti ki koronáját. 3) Clairgeiu (nov.-decz.), szép, nagy gyümölcs és legtöbbször husa is kiválóan zamatos, olvadó, melynek darabja a mult év őszén 10—15 kr. árba küldetett Budapestre. Ennek fája, miután igen korán fordul bő termésre s e mellett fájához képest sokszor igen nagy gyümölcsöket nevel, hamar kimerül; épen ezért jól megművelt kerti földet és termés közben eléggé felhigitott trágya öntözést kíván; a termés után pedig a jól elkorhadtt komposzt trágyázás hozza leginkább helyre. Különben pedig jegyezzük meg azt, hogy nemcsak Clairgeaut, hanem minden gyümölcs fánkat — termő és növényi tulajdonságaik szerint kisebb-nagyobb mértékben — kell trágyázunk. 4) Diel vajoncza, (nov.-jan), régóta ismert kitünőség. 5) Kronprinz Ferdinánd, Hardenpont vajoncza, (nov.-jan.) 6) D'Argenson, Passe Colmar musqué (decz.-jan.) 7) Virgouleuse, egri körte (nov.-jan.) 8) Saint Germain-verte, Téli Armin körte; ez és a Virgouleuse beszármazott kortéink közt a legrégebb; az elsőnek — mint mondani szokták — gyakori viz ize, az utóbbinak pedig kövesedés rontja meg sokak előtt becsét, melynek oka nem annyira természetük, mint inkább a rájuk nézve nem kedvező év, leginkább pedig a rosszúl művelt és elhanyagolt föld. 9) Bollweileri vajoncza (febr.-apr.) Az eddig ismert külföldről beszármazott kortéink közt ez az egy van, mely gyümölcs kamránkban legtöbbször eláll s ha valódi fajtát bírjuk, melyhez kedvező év és megfelelő művelés járult, olvadó és minden kövesedéstől ment husa szokott lenni; kereskedésre nagyon alkalmas, épen mint a 10) Brüsseli bergamotte, Doyenne d'hiver, egy a legjelesebb fajok közül.

Ha e tiz faj közül csak az 1, 2, 4, 6, 9, 10,

vagy ha épen csak a 2, 4 és 10 szeretne valamely vidéken leginkább diszteni és bőven teremni; az a vidék e három fajnak kereskedési célból és nagyban való tenyésztésével elérte célját.

Azon körülmény mindenki előtt méltán feltűnő lehet, hogy mig oly sok hazai almafajjal bővelkedünk, olyan hazai körtvénk, mely általán ismert volna, tudtommal alig van egy-kettő: Az (árpával) érő s a Motyó körte s ez utóbbinak is inkább a Szilágyság otthona. Az árpával érőt, miután nagyon korai s nem egyszerre, hanem rendre szokott zsendülni — ha a fáján nem hagyjuk érni — s miután az aszalásra kitünő: nagyobb becsülésben kellene részesitenünk, nem pedig más régiekkel (pl. a veresbelü körtvével) és kevésbbé értékesekkel kipusztulni hagyni. Annyival is inkább kellene ezt pártolnunk, mert fája elannyira nem kényes, hogy ott is diszlik, hol a vaczkor megél; minden második évben csaknem több gyümölcse, mint levele szokott lenni. E körte a kereskedésre kiválóan alkalmas, miután pedig bő czukortartalmu, kitünő jó zamatu mint minden nyári körte — Reine claude szilvával el együlve — szeszfőzésre is használható.

Még mind jeles körtfajok ajánlatosak:

1) A nagybecsü téli körtve: Josephine des Malines. 2.) Bergamotte d'Eesperen (dec.-feb.) 3) Manna Kolmár (nov.-jan.) 4) Az új poiteau, Nouvean Poiteau tombe de l'Amateur (nov.-decz.) 5) A koperttscher (nov.-jan.) 6) A Bezy de la Motte (nov.-decz.) stb., melyek megérdemlik, hogy ezekkel a fennebbi tiz fajon kívül, minden nagyban termelni szándékozó mezei gazda hálás kíséreltet tegyen gyümölcsfa telepében.

Ezekben kívántuk a tenyésztésre méltó fajok bemutatni. Ohajtjuk, hogy ezen ismertetés szolgáljon irányadóul megyénk területén is a berendezendő gyümölcs kertekre nézve. Végezetre megkivánjuk jegyezni, hogy ezekből ojtóágakat az erdélyi gazdasági egylettől is szerezhetni, s nem sokára megyénk gazdasági egyletének épen most ezen ajánlott fajoknak legjelesebbjeiből beültetett kertjéből is. —o.—

HIVATALOS RÉSZ.

Torda-Aranyos-megye főispánjától.

Sz. 143.—1881.

főisp.

Árverezési hirdetmény.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszter úr ő nagyméltóságának folyó évi április hó 14-ről 12,468 sz. alatti rendelete következtében, közhirre tétetik, miszerint a tordai m. kir. bikatelepből 6 darab tenyészbika folyó évi május hó 14-én d. e. 10 órakor, a telep irodájában, közárverezésen a többet ígérőnek el fog adatni.

Megjegyeztetvén, hogy az árverező községek mindég július 1-én és január 1-én esedékes négy részletfizetésben való ártörles kedvezményében részesíttetnek.

Torda, 1881. ápril 21-én.

Br. Kemény György,
főispán.

Sz. 904.—1881.

k. b.

Hirdetmény.

Minthogy az 1880. évi XXXI. t.-cz. 45. §-a értelmében úgy az erkölcsi testületek, valamint társulatok és magánosok erdőreai a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszter ő nagyméltósága által megállapítandó jelvényeket tartoznak szolgálatátételök alatt hordozni: az érdeklött erdőtulajdonosokat figyelmeztetni kívánjuk, hogy az erdő őri kellő számú jelvények földm., ipar- és keresk. miniszter ő nagyméltósága által a törvényhatóság székhelyén (Deésen) lévő m. kir. adóhivatalhoz immár megküldettek, honnan azok darabonként 1 frtért megszerezhetők.

Figyelmeztetni kívánjuk továbbá az érdeklött erdő birtokosságot, hogy e jelvényeket erdő

Őreik számára f. évi június hó 1-ig annál is inkább szerezzék be, s azok hordozására erdő őreiket utasítsák, mert jelen szám alatt a járási szolgabírák és városi rendőrkapitányok általunk utasítva lettek, hogy a jelvények hordozásának életbe léptét szigorúan ellenőrizték, esetleg f. évi június hó 1-től kezdődőleg a szolgálatban

működő oly erdőőrök ellen, kik jelvényt nem hordanak, büntetőleg járjanak el.

Kelt Szolnok-Dobokamegye erdőrendészeti bizottságának Deésen, 1881. április hó 6-án tartott üléséből.

Br. Bánffy Dezső,
főispán.

2142.—1881.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Azon egyének névjegyzéke, kik az 1881-ik évben is érvényes vadászati jegyekkel bírnak.

Beadvány és a vadászati-jegy száma	Kelte	A vadászati jegy-tulajdonos neve	Lakása	Hány darab vadászati jeggyel bír	Érvényes
1879 2.	2/1	Voith Jakab ifj.	M.-Lápos	1 darab 12 forintos	1881. december 31.
" 20.	2/2	Torma Ferencz	Bezdéd	1 " 2 "	" " 31.
" 22.	3/5	A sztrimb. m. k. erdő gond.	Sztrimbuly	10 " 12 "	" " 31.
" 23.	7/6	Tőkési m. k. erdő gond.	Tőkés	3 " 12 "	" " 31.
" 28.	21/4	Gr. Teleki Domokos	Kozárvár	1 darab 6 forintos	" " 30-ig
" 35.	12/8	Gr. Kornis Viktor	Szent-Benedek	1 drb 12 frt 1 drb 2 frt	" 31/7. 1881. 31/12.
1880. évi január 1-ről kiadott vadászati jegyek:					
1880 3.	2/1	Gr. Kornis Miklós	Retteg	2 darab 12 forintos	1882. december 31.
1881. évi január 1-től kiadott vadászati jegyek:					
1881. 1.	1/1	Rád Maftyej	Kő-Lőzna	1 drb 6 frt 2 drb 1 frt	1881. június 30-ig
" 2.	"	Gr. Wass Béla	Szt.-Gothárd	1 drb 6 frt 2 drb 2 frt	1881. 30/6. 1881. 31/12.
" 3.	"	Gr. Kornis Viktor	Szt. Benedek	1 drb 6 frt 2 drb 2 frt	" " " "
" 4.	"	Gr. Wass Jenő	Czege	1 drb 6 frt 2 drb 2 frt	" " " "
" 5.	"	Gr. Bethlen Bálint	Bethlen	1 darab 6 forintos	" " " "
" 6.	"	Hye Arthur	A.-Ilosva	1 drb 6 frt 1 drb 2 frt	" " június 30-ig
" 7.	"	Gr. Bethlen Károly	Bethlen	1 drb 6 frt 1 drb 2 frt	" 30/6. 1881. 31/12.
" 8.	"	Jékey Lajos	Bethlen	1 darab 6 forintos	" " " "
" 9.	"	Gr. Bethlen Pál	Bethlen	1 darab 6 forintos	" " június 30-ig
" 10.	"	Tatrossi Sándor	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 11.	"	Csiki Miklós	Bethlen	1 drb 6 frt 1 drb 1 frt	" " " "
" 12.	"	Tatrossi Mór	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 13.	"	Csizék Károly	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 14.	3/1	Duka Danyila	Sz.-Ujvár	1 darab 6 forintos	" " " "
" 15.	"	Voith Jakab id.	Deés	2 drb 6 frt 1 drb 1 frt	" " " "
" 16.	"	Bodor Bertalan ifj.	Kaczkó	1 drb 6 frt 1 drb 1 frt	" " " "
" 17.	"	Biró Géza	Apanagyfalu	1 darab 6 forintos	" " " "
" 18.	"	Rösler Károly	Apanagyfalu	1 drb 6 frt 1 drb 2 frt	" 30/6. 1881. 31/1.
" 19.	"	Rácz Jakab	Szamosujvár	1 darab 6 forintos	" " június 30-ig
" 20.	"	Petki József	Szamosujvár	1 darab 6 forintos	" " " "
" 21.	"	Kelenfi József	Szamosujvár	1 darab 6 forintos	" " " "
" 22.	"	Montezori B. G.	Sz.-ujvár	1 drb 6 frt 1 drb 1 frt	" " " "
" 23.	"	Páska Gábris	Dengeleg	1 darab 6 forintos	" " " "
" 24.	"	Técsi Kálmán	M.-Lápos	1 drb 6 frt 3 drb 1 frt	" " " "
" 25.	"	Czakó Károly	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 26.	4/1	Székely Mihály	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 27.	"	Váradi János	F.-Kosály	1 drb 6 frt 3 drb 1 frt	" " " "
" 28.	"	Eszterházi Miguel gr.	F.-Kosály	1 darab 6 forintos	" " " "
" 29.	"	Dálnoki Sándor ifj.	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 30.	"	Szabó Endre	Deésakna	1 darab 6 forintos	" " " "
" 31.	"	Almai Ferencz	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 32.	5/1	Bajnóczy Gyula	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 33.	6/1	Moldován János	Csaba-Ujfalu	1 darab 6 forintos	" " " "
" 34.	7/1	Frink Dániel	Bethlen	1 darab 6 forintos	" " " "
" 35.	8/1	Mátis Kelemen	Deés	1 drb 6 frt 1 drb 1 frt	" " " "
" 36.	"	Ilie Endrej	Alör	1 darab 6 forintos	" " " "
" 37.	"	Bornemissza Albert	N.-Debrek	1 drb 6 frt 2 drb 1 frt	" " " "
" 38.	"	Bodor Géza	Szamosujvár	1 darab 6 forintos	" " december 31-ig
" 39.	"	Bodor Sándor	Sz.-ujvár	1 drb 6 frt 2 drb 1 frt	" " június 30-ig
" 40.	9/1	Kászonyi Sándor	Galgó	1 drb 6 frt 2 drb 1 frt	" " " "
" 41.	13/1	Muntján Gyula	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 42.	"	Czece Arthur	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 43.	14/1	Kronberger Ferencz	Deésakna	1 drb 6 frt 1 drb 1 frt	" " " "
" 44.	"	Czece Kálmán id.	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 45.	"	Horváth Károly	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 46.	"	Szilasi Sándor	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 47.	"	Beteg Imre	Felőr	1 drb 6 frt 1 drb 1 frt	" " " "
" 48.	"	Eperjesi László	Buza	1 drb 6 frt 2 drb 1 frt	" " " "
" 49.	"	Keul József	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 50.	"	Szentmarjai Lajos	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 51.	16/1	Móricz Sándor	N.-Ilonda	1 drb 6 frt 1 drb 1 frt	" " " "
" 52.	"	Rácz Albert	N.-Ilonda	1 darab 6 forintos	" " " "
" 53.	"	Novák János	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 54.	17/1	Bodor Géza	Szamosujvár	1 darab 6 forintos	" " " "
" 55.	"	Pap Todor	Buzamező	1 darab 6 forintos	" " " "
" 56.	19/1	Krémer János	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 57.	"	Szarvadi Adólf	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 58.	31/1	Pap Konstantin	F.-Oroszfalu	1 darab 6 forintos	" " " "
" 59.	4/2	Pap Juon I Dumitru	Papteleke	1 darab 6 forintos	" " " "
" 60.	"	Pap Todor	Papteleke	1 darab 6 forintos	" " " "
" 61.	"	Kolcsar Todor	Papteleke	1 darab 6 forintos	" " " "
" 62.	7/2	Florián Gergely	A.-Hagymás	1 darab 6 forintos	" " " "
" 63.	9/2	Bornemissza Károly gr.	K.-Debrek	1 drb 6 frt 3 drb 1 frt	" " " "
" 64.	16/2	Simon János	Sz.-Nyires	1 drb 6 frt 1 drb 1 frt	" " " "
" 65.	17/2	Szupkai Ferencz	Drágvia	1 darab 6 forintos	" " " "
" 66.	24/2	Ujfalvi Gyula	Kaczkó	1 drb 6 frt 1 drb 1 frt	" " " "
" 67.	14/3	Medgyes Gerő	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 68.	2/3	Várjon Lajos	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 69.	28/3	Kis Lajos	Deés	1 darab 6 forintos	" " " "
" 70.	8/4	Ujfalvi Károly	Deés	1 darab 6 forintos	" " december 31-ig
" 71.	12/4	Ujfalvi Károly	Oroszmező	1 darab 6 forintos	" " " "

Deésen, 1880-ik év május 1-én.

CsomaFáy Antal,
irodaigazgató.

Felelős szerkesztő és kiadó, Kovács Samu.

Nyomatott "Demeter és Kiss" gyorsajtóján Deésen.

Hirdetések.

Sz. 2427.—1881.

polg.

Hirdetmény.

Nagysomkut községében italmérési jog tömegesítése árverés útján 3 évrei haszonbérbe adása a nagysomkuti volt urbéres közönség évenként 3 havi kántor korcsmárlási joga érintetlenül hagyása mellett határnapul a helyszínére Nagysomkut községében folyó 1881. évi május hó 24-ike d. e. 10 órára tüzetik ki, melyre árverezni szándékozók ezennel meghívotnak. Kikiáltási ár évi 3000 frt, bánatpénz 10% az árverezés többi feltételei alólirott kir. törvénytől levéltárában, a nagybányai, deési, nagykarolyi és szathmár városi tanácsnál és a nagysomkuti, nagyilondai és magyarláposi szolgabíráknál betekintheők. A deési kir. törvénytől 1881. ápril 27-én tartott üléséből.

Lakás változtatás.

Alólirott a volt Eperjesi-féle házból (régebben Korona vendéglő) Özv. Nagy Farkasné házába — nagykirály-utca — a megyeháztól lefelé 3-ik ház — tettem át lakásomat.

Adler Mihály,

3—3

orvos és szülésmester.

ércz és fa koporsó-

raktárt állítottam,

melyet egyeztettem a kisbábóttól a legnagyobbakig osztályozni, s mitán a legelső gyárosal valék szerencsés összeköttetésbe lépni, azon kedvező helyzetbe juték, hogy azokat feltűnő olcsó árak mellett szolgálhatom. Továbbá bátor vagyok ajánlani az ehhez megkívántató s temetéshez szükséges kellékeket, kézen elátva, leszállított árak mellett. Vidéki megrendelések a leggyorsabban teljesíthetnek.

Teljes tisztelettel
Léner Sándor.